

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 15C/267/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714207542
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Štillová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2015:5714207542.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin v konaní pred samosudkyňou JUDr. Miriam Štillovou v právnej veci žalobcu: BL Telecom collection, s.r.o. so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 47 150 513, zastúpeného advokátskou kanceláriou SOUKENÍK-ŠTRPKA, s.r.o. so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36 862 711, proti žalovanej: A. E., G.. XX.X.XXXX, K. XX, XXX XX K., o zaplatenie 510,83, eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 115,93 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 25,12 eur od 18.06.2011 do zaplatenia, vo výške 9,50 % ročne zo sumy 40,57 eur od 18.07.2011 do zaplatenia, vo výške 9,50 % ročne zo sumy 25,12 eur od 18.08.2011 do zaplatenia, vo výške 9,50 % ročne zo sumy 25,12 eur od 18.09.2011 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Vo zvyšku uplatnenej istiny a úrokov z omeškania sa žaloba zamieta.
- III. Žalovanej sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa v návrhu doručenom tunajšiemu súdu dňa 6.6.2014 domáhal, aby súd vydal platobný rozkaz, v ktorom by žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 510,83 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 25,12 eur od 18.06.2011 do zaplatenia, vo výške 9,50 % ročne zo sumy 40,57 eur od 18.07.2011 do zaplatenia, vo výške 9,50 % ročne zo sumy 25,12 eur od 18.08.2011 do zaplatenia, vo výške 9,50 % ročne zo sumy 25,12 eur od 18.09.2011 do zaplatenia, vo výške 9,5 % ročne z sumy 394,90 eur od 18.10.2011 do zaplatenia a nahradiť trovy konania. V dôvodoch návrhu žalobca uviedol, že právny predchodca žalobcu - spoločnosť Slovak Telekom, a.s. uzavrel so žalovanou Zmluvu o pripojení s ref.č. 1203943201. Predmetom bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby právnym predchodcom žalobcu. Žalovaná sa zaviazala riadne odoberať službu a platiť za ňu riadne a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom Cenníku. Povinnosťou žalovanej bolo v prípade nedodržania zmluvných povinností voči právnemu predchodcovi žalobcu uhradiť zmluvnú pokutu, ktorej výška bola dohodnutá v Zmluve/Dodatku o pripojení. Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane právneho predchodcu žalobcu, ktorá mu vznikne v dôsledku nesplnenia záväzku žalovanej zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom žalobcu. V uvedenom prípade bola teda žalovaná sankcionovaná za to, že nespĺnila svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby a povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu počas doby viazanosti. Právny predchodca žalobcu riadne poskytoval žalovanej služby a ich cenu vyčíslil v zmysle Zmluvy a aktuálneho cenníka faktúrou č. 9727951330 splatnou dňa 17.6.2011 na sumu 25,12 eur, faktúrou č. 7728956996 splatnou dňa 17.7.2011 na sumu 40,57 eur, faktúrou č. 729960452 splatnou dňa 17.8.2011 na sumu 25,12 eur,

faktúrou č. 5730964095 splatnou dňa 17.9.2011 na sumu 25,12 eur a faktúrou č. 731964738 splatnou dňa 17.10.2011 na sumu 394,90 eur. Nezaplatením faktúr v lehote splatnosti sa žalovaná dostala do omeškania v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej OZ).

Dňa 23.2.2015 bolo súdu doručené vyjadrenie žalobcu (č.l. 29 súdneho spisu), kde uviedol, že zmluvná pokuta nezabezpečuje dlh žalovaného, ale zabezpečuje benefity, ktoré poskytol žalovanému. Žalobca poukázal na rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 19. 03. 2013 číslo konania 9Co/31/2012-157 a uviedol, že právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vzniká aj v prípade, že spotrebiteľ poruší svoju zmluvnú povinnosť aj za posledný mesiac doby jeho viazanosti, teda aj v prípade, že dodávateľovi služby vznikne škoda v podstate nižšej výške, než je výška zmluvnej pokuty. Primeranosť zmluvnej pokuty v spotrebiteľskej zmluve sa skúma z hľadiska uhradzovacej a sankčnej funkcie. Ak je zmluvná pokuta primeraná v čase uzavretia zmluvy, nemôže neskoršie porušenie zmluvnej povinnosti účastníkom zmluvy postihované zmluvnou pokutou spôsobiť neplatnosť dohody o zmluvnej pokute bez ohľadu na to, v ktorom časovom okamihu po uzavretí zmluvy k tomu došlo.

Žalovanému bol poskytnutý program služieb Magio Sat Klasik s cenou programu 18,95 eur s DPH. Celková výška poskytnutej zľavy bola 155,22 eur. V danom prípade nebol žalovaný sankcionovaný len za to, že nezaplatil splatné faktúry, ale predovšetkým za to, že nesplnil povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, jeho koncové zariadenie bolo vypojené z prevádzky, čím žalovaný porušil povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu po dohodnutú dobu viazanosti, pričom by prostredníctvom platieb za poskytnuté služby po dobu viazanosti postupne splnil svoj záväzok, ktorému zodpovedal protizáväzok právneho predchodcu žalobcu zabezpečiť žalovanému program služieb. Zmluvná pokuta plní aj funkciu preventívnu tým, že jej hrozbou núti dlžníka plniť svoje povinnosti zo zmluvy.

Súd nariadil vo veci ústne pojednávanie na deň 20.4.2015, ktoré vykonal v neprítomnosti žalobcu, právneho zástupcu žalobcu a žalovanej. Právny zástupca žalobcu neúčast' na pojednávaní ospravedlnil v podaní doručenom súdu dňa 23.2.2015. Žalovanej bolo predvolanie na pojednávanie doručené dňa 17.3.2015. Žalovaná svoju neúčast' neospravedlnila.

Na nariadenom pojednávaní súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a dospel k týmto skutkovým zisteniam a právnemu posúdeniu veci:

Súd sa oboznámil so zmluvou o postúpení pohľadávok zaevidovanou pod Spr. 808/2013 na Okresnom súde Martin a zistil, že táto bola uzavretá medzi postupcom Slovak Telekom, a.s. a postupníkom BL Telecom collection, s.r.o., teda žalobcom dňa 24.6.2013. Jej súčasťou je aj protokol o odovzdaní konkrétnych postupovaných pohľadávok, z ktorých vyplynulo, že bola postúpená na žalobcu aj pohľadávka, ktorá je predmetom tohto sporu. Žalobca na základe zmluvy o postúpení pohľadávok bol aktívne legitimovaný v tomto konaní.

Čo sa týka žalovaného nároku, súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi, ktoré doložil žalobca do konania.

Z listinného dôkazu -- Zmluvy o poskytovaní služby Magio Sat zo dňa 6.12.2010 (č. l. 31 súdneho spisu) súd zistil, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej program služieb Magio Sat Klasik a žalovaná sa zaviazala uhrádzať cenu za zariadenie a poskytované služby Magio Sat, pričom žalovaná sa zaviazala využívať služby poskytované právnym predchodcom žalobcu po dobu 26 mesiacov. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli obchodné podmienky.

Z listinného dôkazu -- Odovzdávacieho protokolu Magio Sat zo dňa 17.12.2010 (č. l. 13 súdneho spisu) súd zistil, že právny predchodca žalobcu odovzdal žalovanej zariadenie - Set top box, smart kartu, satelitnú anténu, a iné zariadenie.

Z listinného dôkazu -- predloženého Cenového výmeru č. 41647/2010 (č. l. 33 súdneho spisu) súd zistil, že cena Programu Magio Sat Klasik bola 12,98 eur za mesiac.

Z listinného dôkazu -- predloženého Cenník pre koncové zariadenia - časť A (č. l. 17 súdneho spisu) súd zistil, že právny predchodca žalobcu mal stanovené výšky zmluvných pokút podľa benefitov a to za nevráteniu alebo stratu prenajatého Magio Boxu výške 126,- eur, za odcudzenie diaľkového ovládača 20 eur.

Z listinného dôkazu -- Tarify na poskytovanie Služby Magio Sat (č. I. 34 súdneho spisu) súd zistil, že právnym predchodcom žalobcu bola v prípade straty alebo poškodenia Smart karty zo strany užívateľa stanovená zmluvná pokuta vo výške 19,95 eur jednorázovo, za poškodenie alebo stratu televíznej antény alebo súvisiaceho príslušenstva jednorázovo vo výške 29,95 eur.

Z listinného dôkazu -- predložených faktúr (č. I. 3-9 súdneho spisu) súd zistil, že právny predchodca žalobcu vyúčtoval žalovanému za poskytnuté služby vrátane dohodnutej zmluvnej pokuty tieto sumy faktúrou č. 9727951330 splatnou dňa 17.6.2011 na sumu 25,12 eur, faktúrou č. 7728956996 splatnou dňa 17.7.2011 na sumu 40,57 eur, faktúrou č. 729960452 splatnou dňa 17.8.2011 na sumu 25,12 eur, faktúrou č. 5730964095 splatnou dňa 17.9.2011 na sumu 25,12 eur a faktúrou č. 731964738 splatnou dňa 17.10.2011 na sumu 394,90 eur.

Podľa § 5 zák. č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách, elektronická komunikačná služba (ďalej len "služba") je služba obvykle poskytovaná za úhradu, ktorá spočíva úplne alebo prevažne v prenose signálov v sieťach, vrátane telekomunikačných služieb a prenosových služieb v sieťach používaných na rozhlasové a televízne vysielanie. Služba nie je poskytovanie obsahu ani zabezpečenie alebo vykonávanie redakčného dohľadu nad obsahom prenášaný pomocou sietí a služieb a nezahŕňa služby informačnej spoločnosti, 3) ktoré nespočívajú úplne alebo prevažne v prenose signálov sieťami. Verejná služba je verejne dostupná služba, o ktorej používanie sa môže uchádzať každý záujemca. Verejná telefónna služba je verejná služba na uskutočnenie a príjem národných a medzinárodných volaní a na prístup k tiesňovým volaniam prostredníctvom jedného alebo viacerých čísel národného alebo medzinárodného číslovacieho plánu. Volanie je elektronické komunikačné spojenie zostavené prostredníctvom verejnej telefónnej služby, ktoré umožňuje obojsmernú komunikáciu v reálnom čase. Prevádzkyschopnosť služieb je také nastavenie prenosových parametrov služby, pridružených prostriedkov a rozhraní, ktoré umožňuje komunikáciu medzi koncovými užívateľmi alebo medzi koncovým užívateľom a podnikom poskytujúcim službu prostredníctvom technologicky rôznych sietí. Užívateľ je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá používa alebo požaduje poskytovanie verejne dostupnej služby. Za užívateľa sa na účely tohto zákona považuje aj účastník a koncový užívateľ, ak sa ďalej neustanovuje inak. Koncový užívateľ je osoba, ktorá používa alebo požaduje verejne dostupnú službu a túto službu ďalej neposkytuje a ani prostredníctvom nej neposkytuje ďalšie služby. Koncový užívateľ je spotrebiteľ⁴) a v prípade rozhlasových a televíznych programových služieb aj poslucháč a divák. Účastník je ten koncový užívateľ, ktorý uzavrel s podnikom poskytujúcim verejné služby zmluvu o pripojení.

Podľa § 43 ods.1 zákona č. 610/2003 Z.z., zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods.2 uvedeného zákona, podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 42 ods.1 písm. a) uvedeného zákona, podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak si strany dohodnú pre prípad porušenia zmluvných povinností zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, povinný pokutu zaplatiť, i keď oprávnenému účastníkovi porušením povinností nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvnú pokutu je možné dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo spôsob jej určenia.

Podľa § 34 Občianskeho zákonníka, právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa

(ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že právny predchodca žalobcu a žalovaná uzavreli dňa 6.12.2010 Zmluvu poskytovaní služby Magio Sat, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej elektronické telekomunikačné služby za znížené mesačné paušálne poplatky, pričom žalovaná sa zaviazala za tieto poskytnuté služby uhrádzať dohodnutú výšku poplatku a nájom za prenajaté zariadenia riadne a včas.

Z predložených faktúr mal súd za preukázané, že žalovaná neuhradila riadne a včas služby poskytované právnym predchodcom žalobcu za obdobie od mája do augusta 2011 v celkovej výške 115,93 eur. Vychádzajúc z uvedených skutočností súd mal za preukázané, že návrh bol v časti týkajúcej sa úhrady pohľadávky za poskytnuté elektronické telekomunikačné služby podaný dôvodne, preto uložil žalovanej povinnosť uhradiť žalobcovi sumu 115,93 eur. Súd ďalej priznal úrok z omeškania v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 OZ s tým, že priznal úrok z omeškania z jednotlivých súm podľa faktúry od nasledujúceho dňa po dni splatnosti uvedenom v jednotlivých faktúrach.

Žalobca si ďalej okrem nároku za poskytnuté služby a nájomné za zariadenia za určené obdobie uplatnil aj nárok na zaplatenie zmluvných pokút, ktorých sa domáha v celkovej výške 394,90 eur. Išlo o zmluvnú pokutu, ktorá pozostávala z jednotlivých čiastkových zmluvných pokút, a to Magio Sat pokuta vo výške 199 uvedená v Zmluve o poskytovaní služby Magio Sat, pokuta za Magio Box, 126,- eur uvedená v Cenníku pre koncové zariadenia- časť A účinného od 1.6.2010 v časti 11 bod 11.1.5., pokuta za diaľkový ovládač vo výške 20 eur v časti 11 bod 11.1.6., pokuta za stratu alebo poškodenie Smart karty vo výške 19,95 eur uvedená v tarife na poskytovanie Služby Magio Sat v časti IV bod IV/3-1 a pokuta za stratu alebo poškodenie Satelitnej antény alebo Súvisiaceho príslušenstva vo výške 29,95 eur uvedená v tarife na poskytovanie Služby Magio Sat v časti IV bod IV/5-1.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak si strany dohodnú pre prípad porušenia zmluvných povinností zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, povinný pokutu zaplatiť, i keď oprávnenému účastníkovi porušením povinností nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvnú pokutu je možné dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo spôsob jej určenia.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Čo sa týka zmluvnej pokuty Magio Sat vo výške 199 eur súd konštatuje, že táto bola tak, ako je uvedená v Zmluve o poskytovaní služby Magio Sat v znení: "V prípade, že užívateľ vypovie zmluvu o poskytovaní služby Magio Sat počas doby viazanosti alebo svojím konaním resp. opomenutím spôsobí dôvod, pre

ktorý je ST oprávnený od zmluvy o poskytovaní služby Magio Sat odstúpiť, je ST oprávnený vyúčtovať účastníkov zmluvnú pokutu za porušenie doby viazanosti na službu Magio Sat Klasik vo výške 199,-eur." vyhlásená rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp.zn. 12C/103/2014 zo dňa 8.7.2014 za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“ S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa, a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 smernice sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (bod 50 uznesenia Súdneho dvora č. C-76/10 vo veci POHOTOVOSTĚ/Korčkovská), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, pričom ide o absolútnu neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, navyše zákonom explicitne zakázaný, a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu Európskej únie a práva Európskej únie na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemôže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súdom ako orgán členského štátu Európskej únie je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex officio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a Občianskeho zákonníka). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka; „z neplatného právneho úkonu“). Navyše zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednanía nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a Občianskeho zákonníka sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosťou rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Čo sa týka nároku na ostatné zmluvné pokuty, súd konštatuje, že tieto súd rovnako pre rozpor s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka neplatné, pretože spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovanej ako spotrebiteľky. Zmluvné podmienky ohľadom zmluvných pokút neboli individuálne dojednané, čo vyplýva aj z rozhodovacej činnosti súdu, ktorý rieši stovky sporov, kde vystupuje žalobca alebo jeho právny predchodca a uplatňuje si právo na zaplatenie zmluvnej pokuty. Zmluvy o poskytovaní služby sa líšia svojim obsahom len v údajoch o spotrebiteľovi, programe služieb, aktivovaných službách, výške zľavnených mesačných paušálnych poplatkoch, dobe viazanosti a zmluvnej pokute. Tieto zmluvy sú formulárovými zmluvami, do ktorých sa údaje dopisujú. Žalobca v konaní nepreukázal, že by boli zmluvné podmienky individuálne dojednané. Žalovaná ako spotrebiteľka sa Zmluvou o poskytovaní služby zaviazala zaplatiť niekoľko zmluvných pokút za akékoľvek porušenie povinností zo strany žalovanej, pričom nebola dohodnutá zmluvná pokuta pre právneho predchodcu žalobcu v prípade, že by on porušil ustanovenia zmluvy. Táto okolnosť spôsobuje nerovnováhu v zmluvných vzťahoch a jej neprijateľnosť, čo spôsobuje jej neplatnosť.

Dohodnuté zmluvné podmienky navyše zavazujú žalovanú zaplatiť zmluvné pokuty počas celej doby viazanosti, aj v tom prípade, ak by žalovaná porušila zmluvu hoci v posledný deň viazanosti. Zmluvné pokuty teda neboli odstupňované, ale mali sa uplatniť v plnej výške pri hocijakom porušení povinností a v hociktorom čase od uzavretia zmluvy do uplynutia doby viazanosti. Takéto dojednanie je v rozpore s ustanoveniami § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka.

Súd nepopiera význam zmluvnej pokuty, avšak v konkrétnom prípade sa jednalo o formulárovú zmluvu, kde zmluvné pokuty boli zapracované v texte zmluvy a žalovaná nemohla ovplyvniť zmluvný vzťah v prípade, že sa rozhodla zmluvu uzavrieť. Zmluvné podmienky, a to zmluvné pokuty, neboli individuálne dojednané. Vzhľadom na to, že zmluvné pokuty postihovali žalovaného vždy pri porušení zmluvnej povinnosti bez ohľadu na časové hľadisko, takéto zmluvné podmienky boli neprijateľné, a preto nemohla byť poskytnutá ochrana žalobcovi v podobe priznania zmluvnej pokuty.

Zmluvná pokuta, ktorá plní funkciu paušalizovanej náhrady škody, je aj sankciou. Spôsob jej dojednania a jej výška však musí plne rešpektovať zásadu rovnosti právneho vzťahu ako aj princíp proporcionality. Právny predchodca žalobcu ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú dodávateľ žiada od spotrebiteľov zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Teda reálne môže nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí 23 paušálnych mesačných poplatkov, zostáva mu už iba jeden poplatok a pre jeho nezaplatenie uplatní žalobca rovnakú zmluvnú pokutu, ako v prípade omeškania sa spotrebiteľa už hneď na úvod dvojročného zmluvného vzťahu. Podmienky, za akých dodávateľ dohoduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách, poškodzujú spotrebiteľa. V štandardných formulárových zmluvách totiž dodávateľ pre spotrebiteľa v neprehľadnej, zložito formulovanej a miniatúrnymi písmenami písanej forme zapracuje také zmluvné dojednanie, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých dodávateľ predpokladá, že uniknú pozornosti spotrebiteľa.

Okrem toho súd dojednanie o zmluvných pokutách považoval za neprijateľné zmluvné podmienky aj preto, že dodávateľ na základe takto formulovaných dojednaní zmluvných pokút (ak účastník poruší akúkoľvek z povinností podľa tejto Zmluvy), môže od spotrebiteľa požadovať zmluvnú pokutu v dohodnutej výške za každé porušenie zmluvnej povinnosti, teda môže od spotrebiteľa žiadať niekoľkonásobok dohodnutej zmluvnej pokuty. Je nepochybné, že takéto zmluvné dojednanie vnáša do tohto právneho vzťahu neprimeranú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov tohto právneho vzťahu, a to na úkor spotrebiteľa. Zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa zmluvných strán.

Súd pri zohľadnení všetkých týchto skutočností dospel k záveru, že dohody účastníkov o zmluvných pokutách v Zmluve o poskytovaní služby sú neprijateľné zmluvné podmienky, a preto je podľa ustanovenia § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a aj podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka neplatná. Z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol žalobu v časti o zaplatenie zmluvných pokút v celkovej výške 394,90 eur z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanovením § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

O trovách konania o žalobe žalobcu sú rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 2 OSP, podľa ktorého ak má účastník vo veci úspech len čiastočne súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Platí, že žalobca má plný úspech, ak výrok rozsudku zodpovedá žalobnému petitu a naopak, žalovaný má plný úspech, ak je návrh zamietnutý. Návrhom je to, čoho sa žalobca v návrhu domáha (predmet sporu). Žalobcom uplatnený nárok predstavuje suma 510,83 eur, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 100 %. Úspech žalobcu predstavuje priznaná

suma 115,93 eur, čo v % vyjadrení po zaokrúhlení predstavuje 23 %. Úspech žalovanej predstavuje časť žalobného návrhu, ktorá bola súdom zamietnutá, čo v % vyjadrení po zaokrúhlení predstavuje 77 %. Čistý úspech žalovanej teda predstavuje 77 % - 23 %, čo je 54 %.

Žalovaná bola vzhľadom na pomer úspechu a neúspechu v konaní úspešná, preto mala proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania. Žalovanej však v konaní žiadne trovy nevznikli a rovnako si ich v priebehu konania ani neuplatnila, preto súd rozhodol, že žalovanej sa náhrada trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, dvojmo (§ 204 ods.1 OSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods.1 OSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods.2 OSP).

Podľa ust. § 205 ods. 3 OSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení.